

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/124/2005

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU I PREZYDENTA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

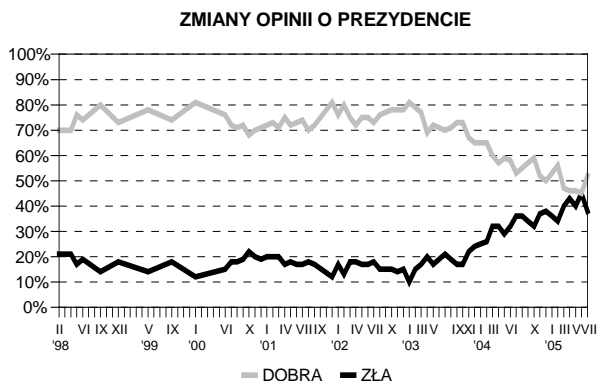
W lipcu¹ oceny działalności Sejmu i Senatu są prawie takie same jak przed miesiącem - różnice wskazań mieszczą się w granicach błędu statystycznego. Natomiast oceny urzędu prezydenta są znacznie lepsze niż w czerwcu, co oznacza zahamowanie widocznej od paru miesięcy tendencji do pogarszania się opinii o działalności Aleksandra Kwaśniewskiego. Trudno powiedzieć, co miało wpływ na wzrost notowań urzędu prezydenta - być może udział Aleksandra Kwaśniewskiego w długo oczekiwanym uroczystym otwarciu Cmentarza Orląt we Lwowie, co przypomniało o jego znaczącej roli w poprawie stosunków polsko-ukraińskich, ale może też nagłośnione przez media unormowanie kontaktów z Lechem Wałęsą.

Pozytywne oceny wystawia urzędowi prezydenta nieco ponad połowa dorosłych Polaków (52%). W porównaniu z sondażem czerwcowym o 7 punktów wzrósł odsetek badanych dobrze oceniających działalność Aleksandra Kwaśniewskiego, jednocześnie zmalała (o 7 punktów, do 38%) liczba tych, którzy wyrażają opinie krytyczne.

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VI-VII 2005
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	2004							2005							
	w procentach														
Dobra	58	53	55	57	59	52	50	53	56	47	46	46	45	52	+7
Zła	32	36	36	34	32	37	38	36	34	40	43	40	45	38	-7
Pominięto „trudno powiedzieć”															

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (182) przeprowadzono w dniach 1-4 lipca 2005 roku na liczącej 1021 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Dobre opinie o urzędzie prezydenta dominują wśród osób o poglądach lewicowych (prawie trzy czwarte spośród nich pozytywnie ocenia jego pracę), nadal przeważają także wśród respondentów deklarujących poglądy centrowe, natomiast wśród identyfikujących się z prawicą częstsze są oceny negatywne.

Wyraźnie też widać, że im lepsza sytuacja materialna badanych, tym więcej ocen pozytywnych, a im gorsza - tym więcej negatywnych. Również wykształcenie (średnie i wyższe) w pewnym stopniu sprzyja ocenom pozytywnym. Spośród grup społeczno-zawodowych prezydent cieszy się największym uznaniem wśród robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych, uczniów i studentów, gospodyń domowych oraz pracujących na własny rachunek poza rolnictwem. Pozytywne oceny prezydenta przeważają we wszystkich kategoriach badanych, z wyjątkiem rolników - częściej oceniających jego działalność źle niż dobrze - oraz przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji, których opinie na ten temat są równo podzielone (zob. tabele aneksowe).

Elektorat SLD w zdecydowanej większości dobrze ocenia działalność Aleksandra Kwaśniewskiego. Pozytywne oceny dominują także wśród zwolenników PO. Opinie sympatyków Samoobrony są podzielone, z niewielką przewagą pozytywnych, a wśród potencjalnych wyborców LPR i, zwłaszcza, PiS dezaprobatą przeważa nad aprobatą. Pozytywne oceny przeważają również wśród tych, którzy nie są jeszcze zdecydowani, na jaką partię będą głosować, lub deklarują, że nie wezmą udziału w wyborach parlamentarnych.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Oceny prezydenta		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD**	84	16	0
PO	60	38	2
Samoobrona	49	44	7
LPR**	44	52	4
PiS	29	66	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	56	29	15
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	49	38	13

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w tegorocznych wyborach parlamentarnych

** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tych partii w badanej próbie

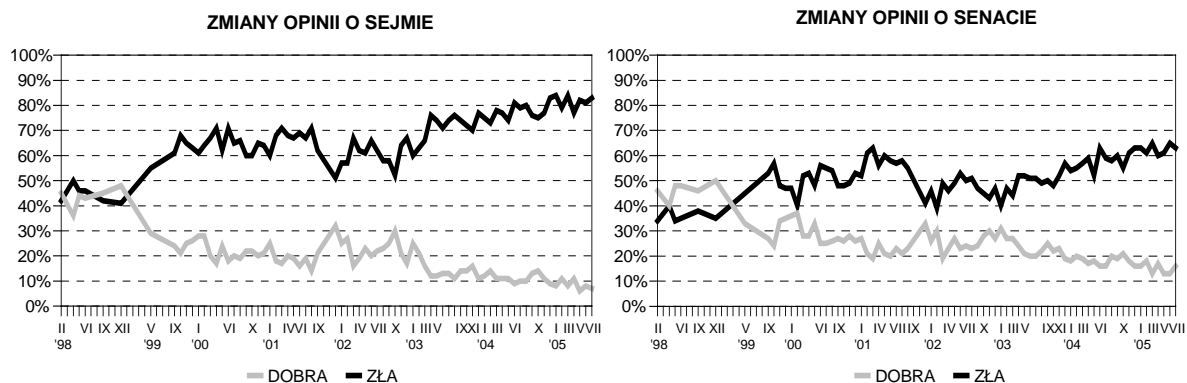
Złe notowania obu izb parlamentu utrzymują się od dłuższego czasu. W lipcu nieznacznie (o 2 punkty) zwiększył się odsetek badanych mających negatywne zdanie o działalności Sejmu - obecnie stanowią oni ponad cztery piąte ogółu (83%). Pozytywnie ocenia pracę Sejmu tylko co czternasty respondent (7%).

Tabela 3

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VI-VII 2005
		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
		2004							2005							
		w procentach														
Sejm	dobra	9	10	10	13	14	11	9	8	11	8	11	6	8	7	-1
	zła	81	79	80	76	75	77	83	84	79	84	77	82	81	83	+2
Senat	dobra	16	16	20	19	21	18	16	16	18	13	17	13	13	16	+3
	zła	63	59	58	60	55	61	63	63	61	65	60	61	65	63	-2

Pominięto „trudno powiedzieć”

Opinie poszczególnych kategorii ankietowanych o działalności Sejmu niewiele się różnią. Krytyce sprzyjają negatywne oceny warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego, z większym krytycyzmem powiązane są także wysokie dochody oraz wykształcenie ponadpodstawowe (zob. tabele aneksowe).

Deklarowane poglądy polityczne - prawicowe, centrowe czy lewicowe - nie mają większego wpływu na oceny działalności Sejmu, jednak preferencje partyjne ankieterów nieco różnicują ich opinie na ten temat.

Dobre noty nieco częściej wystawiają Sejmowi zwolennicy LPR, ale zdecydowana większość potencjalnych wyborców wszystkich głównych partii politycznych uważa, że Sejm pracuje źle. Opinie negatywne są nieco rzadsze wśród osób niezdecydowanych, na kogo głosować, oraz niezamierzających brać udziału w tegorocznych wyborach parlamentarnych.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Oceny Sejmu		
	dobrze	źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	6	89	5
SLD**	6	91	3
PiS	8	88	4
Samobrona	9	90	1
LPR**	11	76	13
Niezdecydowani, na kogo głosować	5	81	14
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	6	80	14

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w tegorocznych wyborach parlamentarnych
 ** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tych partii w badanej próbie

Działalność Senatu oceniana jest lepiej niż praca Sejmu, ale wynika to po części z mniejszej wiedzy Polaków w tym zakresie (21% wskazań „trudno powiedzieć”). W lipcu nieco zwiększyła się (o 3 punkty, do 16%) liczba ankietowanych wystawiających Senatowi oceny dobre, natomiast zmalała (o 2 punkty, do 63%) uważających, że pracuje on źle.

Dobrym ocenom pracy Senatu sprzyja średnie i wyższe wykształcenie oraz dobra sytuacja materialna badanych. Pozytywne opinie częściej też wiążą się z lewicowymi poglądami politycznymi, a negatywne - z centrowymi i prawicowymi.

Opracował

Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	52	38	10	1017
Płeć				
Mężczyźni	51	41	8	485
Kobiety	53	35	12	533
Wiek				
18-24 lat	64	29	8	154
25-34	58	34	8	186
35-44	42	45	12	167
45-54	53	40	7	208
55-64	52	41	7	126
65 lat i więcej	44	39	17	177
Miejsce zamieszkania				
Wieś	50	36	14	375
Miasto do 20 tys.	59	37	4	129
20-100 tys.	57	35	8	201
101-500 tys.	52	41	7	191
501 tys. i więcej mieszk.	45	44	11	121
Wykształcenie				
Podstawowe	50	36	14	294
Zasadnicze zawodowe	50	39	11	261
Średnie	54	40	6	352
Wyższe	57	35	8	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	45	45	10	59
Prac.umysł.niż.szczebła	49	43	8	86
Pracownicy fiz.- umysł.	53	38	9	97
Robotnicy wykwalifikowani	65	31	4	79
Robotnicy niewykwalifik.	61	26	13	50
Rolnicy	34	50	16	54
Pracujący na własny rach.	57	36	7	36
Bierni zawodowo				
Renciści	48	36	16	107
Emeryci	48	40	12	208
Uczniowie i studenci	66	29	5	76
Bezrobotni	50	42	8	119
Gospodynie domowe i inni	62	29	9	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	50	43	7	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	60	32	8	73
sekt. pryw. poza rolnict.	56	36	8	209
prywatnym gosp. rolnym	36	48	16	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	56	36	8	136
301-500	55	36	9	168
501-900	55	36	10	236
901-1200	53	41	6	75
Powyżej 1200 zł	60	35	5	65
Ocena własnych war. mater.				
Źle	47	44	9	321
Średnie	52	35	13	435
Dobre	58	35	6	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	44	41	15	90
Raz w tygodniu	52	39	9	520
1-2 razy w miesiącu	60	32	8	173
Kilka razy w roku	49	40	11	167
W ogóle nie uczestniczy	54	33	13	68
Poglądy polityczne				
Lewica	73	24	3	152
Centrum	57	36	7	307
Prawica	41	52	6	284
Trudno powiedzieć	46	32	21	274

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmku?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	7	83	10	1019
Płeć				
Mężczyźni	6	88	6	486
Kobiety	8	78	14	533
Wiek				
18-24 lat	12	75	13	154
25-34	9	84	7	186
35-44	5	86	8	167
45-54	4	90	6	208
55-64	6	87	7	126
65 lat i więcej	7	73	20	178
Miejsce zamieszkania				
Wieś	9	79	13	375
Miasto do 20 tys.	5	87	8	129
20-100 tys.	7	81	12	201
101-500 tys.	6	88	6	192
501 tys. i więcej mieszk.	6	86	8	121
Wykształcenie				
Podstawowe	8	75	17	294
Zasadnicze zawodowe	5	85	10	261
Średnie	8	87	6	353
Wyższe	8	86	5	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	5	90	4	59
Prac. umysł. niż. szczebla	9	83	9	86
Pracownicy fiz.- umysł.	5	91	4	97
Robotnicy wykwalifikowani	10	83	6	79
Robotnicy niewykwalifik.	5	78	17	50
Rolnicy	2	87	11	54
Pracujący na własny rach.	5	86	8	36
Bierni zawodowo				
Renciści	7	76	17	107
Emeryci	6	82	12	209
Uczniowie i studenci	15	77	9	76
Bezrobotni	7	83	9	119
Gospodynie domowe i inni	5	81	14	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	3	92	5	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	8	87	5	73
sekt. pryw. poza rolnict.	8	83	9	209
prywatnym gosp. rolnym	4	85	11	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	6	85	9	136
301-500	8	82	11	168
501-900	7	83	10	236
901-1200	10	86	4	75
Powyżej 1200 zł	8	91	1	65
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	5	87	8	321
Średnie	7	79	13	436
Dobre	9	83	7	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	6	75	19	90
Raz w tygodniu	7	83	10	521
1-2 razy w miesiącu	9	83	8	173
Kilka razy w roku	3	88	9	167
W ogóle nie uczestniczy	12	77	11	68
Poglądy polityczne				
Lewica	10	89	2	152
Centrum	6	88	6	307
Prawica	7	88	5	284
Trudno powiedzieć	7	69	24	275

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu**?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	16	63	21	1019
Płeć				
Mężczyźni	19	64	17	486
Kobiety	13	62	24	533
Wiek				
18-24 lat	21	56	24	154
25-34	21	64	15	186
35-44	15	63	22	167
45-54	16	65	19	208
55-64	13	70	17	126
65 lat i więcej	11	61	28	178
Miejsce zamieszkania				
Wieś	16	62	22	375
Miasto do 20 tys.	21	62	18	129
20-100 tys.	19	59	22	201
101-500 tys.	13	68	20	192
501 tys. i więcej mieszk.	13	65	22	121
Wykształcenie				
Podstawowe	9	64	27	294
Zasadnicze zawodowe	16	63	21	261
Średnie	20	64	15	353
Wyższe	21	56	24	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	26	46	28	59
Prac. umysł. niż. szczebla	13	71	16	86
Pracownicy fiz.- umysł.	19	60	21	97
Robotnicy wykwalifikowani	19	67	14	79
Robotnicy niewykwalifik.	10	54	36	50
Rolnicy	15	65	20	54
Pracujący na własny rach.	30	59	11	36
Bierni zawodowo				
Renciści	11	63	26	107
Emeryci	14	65	22	209
Uczniowie i studenci	25	55	21	76
Bezrobotni	16	66	18	119
Gospodynie domowe i inni	5	74	21	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	15	69	16	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	13	63	23	73
sekt. pryw. poza rolnict.	23	57	20	209
prywatnym gosp. rolnym	19	63	18	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	12	64	23	136
301-500	18	61	21	168
501-900	20	61	19	236
901-1200	22	67	11	75
Powyżej 1200 zł	26	66	8	65
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	11	69	19	321
Średnie	16	61	23	436
Dobre	21	59	19	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	11	60	28	90
Raz w tygodniu	18	63	20	521
1-2 razy w miesiącu	14	68	19	173
Kilka razy w roku	15	65	20	167
W ogóle nie uczestniczy	19	52	29	68
Poglądy polityczne				
Lewica	31	59	10	152
Centrum	16	66	18	307
Prawica	18	65	17	284
Trudno powiedzieć	6	60	34	275